

**BK(b)P-lin Buriaad-Mongol Obkeomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.**

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goored
BMASSR

Nyxed kolxoozniguud, sov-
xoozuudal xydelmerised, zoo-
teexniggyd ba veterinaarna
xydelmerilegged, kolxoozuudal
tyryylegšener, feermenyydiij
daagsanar, gazaral oorganuudal
ba MTS-uudal xydelmerileg-
ged, gyrenel plaanilij zışeete
hainaar gysedxebe ba malazalai
produktivnostilij tyrgöer yrg-
xiin tylöe, Byxesojuuzna xydeö
axaziin viislvkede xabaadalsaa-
xa erxiin tylöe, socialis sorev-
novaanida xabaadan orolsogtil

(TASS).

BK(b) PAARTIIN BURIAAD MONGOL OBLASTNOI KOMITEEDEI PLEENYMDE

Agitacioonno xydelmeriin rezyl'taada

Hungaltiin kampaaniin nege şuxala rezyl'taadiin xadaa partiina ba partiina bişe bolsëvligyyd, şine kaadranuudii—aktiivnuudii urguulhan baina. Staalinska pleemi, bolsëvlig agitatornuud bolbol manai partii ba sovede zasagaar jabuulag-daza balga politikiij azalsad-ta ollguulna.

Gansaxan Ulaan-Ydiin yzeld, mynөө 258 agitaatornuud xydelmeriine. Edenhee 176 agitaatornuudii, partkabinieed dergede emxidxegdehen, agitaatornuudai 10 xonogoi semi-naarnuudta hursalsaa garaa.

Partiina kabineedei dergede dezyryne konsultant baiza, negeş haanb, gryppinş konsultaa ygedeg baina. Baha agitaatornuud bolbol partiina exin organizaacanuudhaa konsultaa abadag ba 10 yder-soo xexe xydelmeriingee daabari abadag baina. Gadana, tede agitaatornuudai soveşcaani hara byxende bolzo, hara soo xehen xydelmeriingee d'yn gar-gadag baina. Agitaatornuud xadaa xehen xydelmeriingee yceediin xedeg jym.

Ulaan-Ydiin yzeldi erxim agitaator, 56 nahatai nyxer Semioonov bolbol agitacioonno xydelmeriingee jabuulxadaa, xydelmeriingee eriliin johoar jabuuldag ba yder byxende partkabinieedtajaa barisaatai baidag baina.

Teed, agitaatornuudai xydelmeriingee hainaar jabuulxadan, aazalşan maassa jixete honir-xozo, tedenei zanaatidan yder jirexe byri yşee olooroo xabaadadag boloo. Ziseelxede: Ulaan-Ydiin depooogi, staalinska urlaagai udaarnigai znaçkistka, staxaanovka—nyxer Ba-gejeva—„Minii agitacioonno xydelmeriingee exin tyryyn jabuulxadam, miin 4 xyn xanda-hen, mynөө beseede gy, all çitke yngergexedem 30-35 xyn sugladag boloo“ gene.

Baha, zarim xydelmeriingee arxi uugaad, xydelmeriingee garadaggyi baihan, tere brigada-da nyxer Kabaarov agitaator-nyxer xydelmeriingee exilee hen. Tigeed, nyxer Kabaarov er-xim hainaar agitacioonno xydelmeriingee jabuulhanain rezyl'taada, tere geegdeze jaba-han brigadan, mynөө staxaanovska brigada bolzo, yderei-ge noormilji 250-300 procent-hee dooşo bişeer dyrgene.

Komsomool'sko organizaacanuudta tuhalka

Xori. Doodo-Xudanai somonoi, Moolotovi nemzetee kolxoozoi dergedexi komsomool'sko exin organizaaciin kom-soorg Balzirova bolbol xydelmeriingee ton xaxaramzaggye jabuulna. Ziseen, taban harin torşo soo, komsomool'oigo xamtiin suglaaji miin nege xehen baina. Myn, polit, zanaa-

tymer zamai traansportiin xyn qin ba staalinska urlaagai udaarnigai znaçkogtai nyxer Pivnook bolbol öerlingee xeze baihan xydelmeriingee gazaatee, Ydiin-urda bejede byleg xydelmeri-şedei dunda agitaaca jabuulxa ujalga abaad, plaana johoar regyllaarna beseede yngergedeg baina.

Politotdeelei ba partiina kabineedei polit, maassova xydelmeriingee haitar jabuulhanain rezyl'taada, tymer zamai traans-portiin erxim xynnyd olooroo paartida orozo baina. Hajaxan, manai erxim agitaator nuud Xme-liov, Liybiinskajaa, Pivnook ba bişed bolbol paartida ablahan baina.

Mynөө yjede, oktiaabr'ska praazdnigai urdateexi socialisti-şorevnaaniin şine yysxelnnyd xaa xaanaggyi yrgeneer delge-reze baina. Ene şorevnaaniin-ji dooro zaagdahan agitaator-nuud oroilno gebel: Ulaan-Ydiin depooogi zaluu maşanalist kom-somool'ce—nyxer Poroznikov bolbol parovoozoiogo texniçeske skoorostiliinş ulam jixe bolgo. Depooogi tookarnuud Byydnikov, Tepligin gegşed yder byxende noormojoo 3-3,5 daxin ylyybşelen dyrgene. Sen-tiaabrin 30-nai yder, zestiaangeg nyxer Pystovaapov xadaa rekoordno virobado tuilaza, noormojoo 780 procent dyrgene-hen ba ceex soogoo ziseete hainaar xydelmeriingee baina.

Gebeş, razjeednyd ba polivoi-staan-canuud deeggyr agitacioonno-maassova xydelmeriingee hulaar jabuulxadan, tene xydelmeriingee oldohon agitaatornuudai xydelmeriingee xeneeş-ji şalgadadaggyi baina. Nyxer Stalini bolbol tymer-zamaixidat uulzaga deere tiş-ze xelee hen: „... Traansport deere jixe ba baganuud xyn geze baixaggyi, bulta adali, şuxala ba bultadaa poriaadoçna baina geşe“.

Nyxer Stalini ene zaabari-nş xadaa tymer zamai traans-portiin xydelmeriingee dunda, byxii katigoorinuudtanş ab adaliar xandaza, xanaa dutuu zylinnyd bainab, tene gy, all raz-jeednyd ba polivoi-staan-canuud deeggyr, politiceşke xydelmeriingee haitar udaridan jabuulxii ujalgalna.

Drogaan. Politotdeelei partkabinieedei erxilegşe

Partiina-maassova xydelmeridexi dutuunuudii darii usadxaxa

BK(b) P-iin Jaruuniin aikoomoi xydelmeriingee xaraad yzede, ton olon dutuu dun-datai baina. Hain talaaranş xelede, propagandiistnuudai 10 xonogoi kyrys yngergene bai-xa jym. Nege xeden xynnydii partiin zergede oruulaa.

Tiigeed, aikoom xadaa erxim xynnydii partiin zergede abhan bolboşji, tedenei dunda, politiceşke-xymyzyylegiin xydelmeriingee xangaltagygeer jabuulxadan. Zarim kommunistnuudii negeş gazeed zaxiza uşadaggyi deerehe, SSSR dotorxi, ulaxooronidin ba partiina azabaidalhaa taha-ranxai baina.

Myn, partiina hursalsan 1938 on soo bologgyi. Todor-xolxodo, partiin istoirilji şudalxa kryzoog aimagai ceentr deere emxidxegdeze, xydelmeri-geşeden aikoomoi sekretarş nyxer Navolocki oldohon bai-gaa. Nyxer Navolocki bolbol 1938 onoi exieer tyryşingee emxidxelei zanaati yngergexe-hee bişe, negeş zanaati xeeggyi baixa jym.

Baha, hyylei yjede BK (b) P-iin istoirilji xuriantii kyryşin yceebnig xadaa gazeedydte xeblegdeze garhanhaanş xoişo, kommunistnuudaa ba akti-viistnuudaa tereentei xer zergeer tanilsuulza, xer zergeer beledxeli xydelmeriingee jabuulxa bainab geşe haa, zarim kommunistnuudii mynөө xyrter oroidoo duulaadyi bahaniin, partiina suglaan deere elirehen baina.

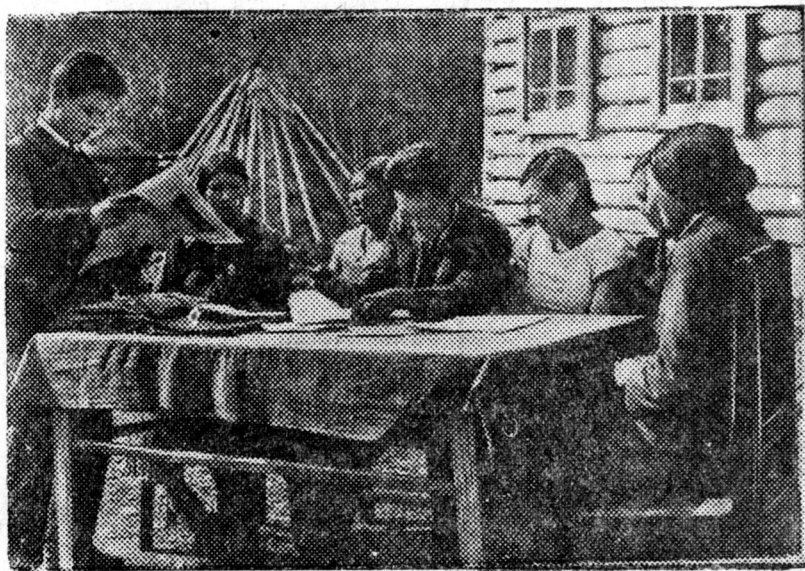
Teed, aimagai partkabinieed bolbol politiceşke - maassova xydelmeriingee xytelberilxe yrgedee dyrgedeggyiheens bolzo, propagandiistnuud ba agitaator-nuud prakticeşke zaabarş abadaggyi baina. Partkabinieedei erxilegşe nyxer Goonçokov xadaa „partkabinieed muugaar xydelmeriingee“ geşee bişe, xydelmeriingee haizaruulxin tyloo temesedeggyi ba myn aikoomoi (sekretaars Jeşeejev) zyghoe jamarş xemzee abdaggyi baina. Partkabinieed bolbol propagandiistnuudai ba agitaatornuudai barisaatai baiza, tedenei prakticeşke tulaamza sag yrgelze ygeze—seminar, konsyl'taaca xeze baixa johotoi.

Gadana, zarim kommunist-nuudainş disciplinens hula. Ziseelxede: oktiaabrin 2-oi yder, aimagai partiina suglaanai bolxodo, Mjaxanai sovxo-zoi kommunistnuudhaa negeş xyn jiregyi. Myn aikoom xadaa sovxo-zoi partorganizaaciin xydelmeriingee tuxai an-xaralaa oroidoo tabidaggyi bai-na.

Aimagai partiina suglaaniinş yderel 4 çaasta exilxe johotoi baihan aad, 3 çaas xozom exi-lee.

Iimede, aikoomoi xidoi şuxala zorilgonş xadaa kystovoi suglaanuud deere temdeglegde-hen, dutuu dundanuudaa byrin usadxaxa ba tus suglaanai ygehen konkreetne zaabarinuudii oiriin sagta dyrgexe ujal-gatai.

N. B. C

ZURAG DEERE: „Xojordoxi tabanzil“ geze even-kiinske kolxoozoi dergedexi komsomool'sko organizaaciin suglaan bolzo baina. Aikoomoi propagandiist nyxer T. F. Şaangin suglaanda yge xeleeze baina. Çernoovoi foto.

Kolxoozuudai poolinuud deerehee

Tariaa tuşaalgiin plaaniiji darii dyrgene

Kabaanska. (Telefoonoor ab-taba). Tus aimag bolbol gyrende tariaa tuşaalgiin talaar ton jixe geegdeltei baina.

Zarim selsoveedydei ba kolxoozuudai xytelberilegşed xadaa ene ton şuxala xeregijii samotioogto tabixa jabadal-nuudii gargana. Tedener bolbol gyrende tariaa tuşaalgiin ujalgiij sag soone dyrgelge xadaa kolxoozuudai tyryşin zaapovedş myn bahaniijii mar-tana. Tariaa tuşaalgiin xeregetiimeer xandahan uşarhaa, senti-abriin 6-nai medegee, MTS-te natuuroplaata tuşaalgiin oroi-doo 10,5 procent dyrgedegde-hen baina.

Iliinskiin selsoveedei „Main negen“ kolxooz (tyryylegşen Kiri-kov) bolbol tariaaga byrin soxihon ba tariaa tuşaalga-pyynkte oiro baibaş, MTS-iin xydelmeriingee tyloo natuuroplaatiingaa plaaniijii miil 1,5 procent dyrgenehen baina. Tyryylegşe Kiri-kov bolbol gyrende tariaa tuşaalgiij jabuulxaggyi gehehen, antigosydaarstvenne ten-deence gargana.

Xudariin selsoveedei, „Ildoxi tabanzil“ kolxooz (tyryylegşen Klonikin) bolbol tariaa tuşaalgiin xydelmeriingee jabuul-gaar myn le iimeryy baidaltai (natuuroplaata tuşaalgiingaa plaaniijii 2,5 procent dyrgenehen) baina. Nikol'sko selsoveedei, Vorosilovoi nemzetee kolxooz plaana 3 procent dyrgenehen, Kabaanskiin selsoveedei, „Pyty Leenina“ kolxooz (tyryylegşen Ivanoov)

plaana 2,5 proc. dyrgene baina.

Ede kolxoozuudai ton ba ambaarnuudtanş soxihon tariaan jixe bi. Eneen de-hee, tariaa tuşaalgiijii jime-galtagy jabuulhanainş jime-galtagan ygei. Ede kolxoozuudai zergeleed baidat-ton adali ysloovitoi zarin xoozuud bolbol gyrende tuşaalga amzaltalgaar za baina.

Ziseelxede, Ivoroogskoi selsoveedei, „Kraasna partia“ kolxooz (tyryylegşen Syntol) bolbol plaana 523 procent dyrgenehen ba Kabaanskiin selsoveedei, Kiurov nemzetee kolxooz (tyryylegşen Udenov) tuşaalga 50 procent dyrgenehen baina. My-takovska selsoveedei, „Tern“ (tyryylegşen Tobol) ba Xandalinske selsoveedei, Kaganoviciin nemzetee xoozuud xadaa natuuroplaata plaaniijii 40 procent geegdehen. Ede kolxoozuudai aimag dotoroi, tariaa tuşaalgiij jabana. Aimagai kolxoozuud xadaa ene tyryylegşen xoozuudhaa zisee abza, xynriş jabuulxa johotoi.

Gyrende tariaa tuşaalgiin bol politiceşke udxaxa xereg myn. Ene xydelmeriingee xoişoluulza bolxoggyi. Selsoveedydei ba kolxoozuudai tyryylegşed bolbol tariaa tuşaalgiij tyrgenehen, gexiin byxii xemzeer abxa johotoi.

SIBIR

Aimag soogoo tyryy

Kabaanskiin aimagai, Brianskiin selsoveedei, „Vostoog“ kolxooz bolbol gyrende yebe tuşaalgiingaa ujalgiij aimag soogoo tyryyn, bolzorhoo urda dyrgebe.

Tus kolxooz bolbol yebe tuşaalgiingaa ujalgiij bolzorhoo urda dyrgenehege tyloo Se-

lengiinske seenopyynkte nagdahan baina.

Aimagai byxii kolxooz xadaa ene kolxoozuud abza, yebe tuşaalgiingaa niijii oiriin yderynydte oxiin tyloo temesexe johotoi.

PALE

Xyşee zyboer emxidxeggyi

Noov-Selengiinske. (Manai speckoorhoo telegraafar ab-taba). Oktiaabrin 7-oi medeenei johoar, aimag dotor natuuro-plaatiin plaan 66 procent, gossemssyyde busaalga 70 procent dyrgedegde.

Gyrende tariaa tuşaalgiin talaar, Selengiin MTS-da (MTS-iin direktor Garmaajev) xabaatai kolxoozuud jixeer geegdeze jabana gebel, yşee 16,5 mian-gan ceentner natuuroplaata gy-rende tuşaalgaadyi baina.

Byxenei selsoveedei, „Kom-intern“ ba Kaganoviciin nemzetee kolxoozuud natuuro-plaata negeşji kilograamm

tariaa tuşaalgaaggyi. Myn şelen, „Ulaan Orongo“, Traaktor, „Kraasna partia“ ba Bydioonniin nemzetee xoozuud tariaa tuşaalga jabana. Byxenei selsoveedei (selsoveedei tyryylegşe Byxaalcev) kolxoozuud ajaar mynөө boltor nege-raamm tariaa gossemssyy-saalgada tuşaalgaaggyi baina.

Kolxoozuudai xytelberilge bolbol gyrende tariaa ujalgiij amzaltalgaar jabuul-tada, xydelmeriingee zyboer emxidxeggyi.

BIMBAJ

V. L. BELIAKOV

Sergei Miroonoviç Kiurovei myzei

Urduin revolycioonno tradi-canuudii ariunuur xadagalaza baidag, Leeninei goorod bolbol revolyciin dylete tribyyn, partiin ynen xybyyn S. M. Kiurovei xaxamşag paamladnig-tai boloo.

Urduin Kşestiinskiin gerte, istoriceşke revolycioonno alda-raar dyryen ene gerte, BK (b) P-iin CK-ai togtoomzoor, S. M. Kiurovei myzei oiriin yderynyd-te neegdehen.

Myzein uuzam jixenyd zaal-nuud soo, manai partiin ga-bijaata xytelberilegşe, proletaarska revolyciin dylete tribyyn ge xaxamşagta azabai-dal, talaantata organizaatorai eseseggyi xydelmeriingee ba temesel tuxai materialnuud ba dokymeentnyd tabidaghan baina.

Myzein tyryşin zaal xadaa Sergei Miroonoviçin бага nahana ba edir nahanaş zilynnyd tuxai xelene. Xydooznig M. G. Platynovoi zurag deere Yr-zyym geze bagaxan provin-cialna goorod xaruulagdana. Ende Sergei Miroonoviç tyren-hen baina. Myn, ene goorodto-tere xadaa revolycioonno xydelmeriingee ba social-demokraaduudtai tanilsahan baina. Tigeed, Toomsk nyynen baina.

Toomsk deere, zaluu Kiurov bolbol byxii öerlingee revolycioonno aazaljabuulagda yge-

ne. 1904 ondo S. M. Kiurovei iniativaaar bişegdedeg ba taa-raagdadaq baihan, RSDRP-iin toomskoi komiteedei, xemzy-reeree bagaxanş haa, udxaaraa ton bajan listovkonuud xaruulagdana. Teden soo —caarska samoderzaavada eser-gy temeselde urlaalga baina.

Xydooznig N. N. Riabiniin kartiina deere, Kiurov bolbol 1905 ondo Toomskoi bolbol xydelmeriingeei zebsegte demonstraaciin tolgoi baihanaar xaruulagdana.

Zaluu Kiurov bolbol mark-siis literaturanuudii—Leeninei „Jyy xexeb“, Maarksai „Kapi-tal“, Kommuniis manifest ba busadiji ygzyneggye şudalana. 1907 onhoo 1917 on xyrter xaruuldag, xojordoxi zaal soo—Kiurovii caarska zandarmee-riin myşxehen myrdehen jabadal tuxai dokymeentnyd. Toomskoi tyrimi bargar xara-niussa koorpusai fotografi. Tereen soo byxeli xojor zil şaxuu—1906 onoi aavgustiin 1-hee 1908 onoi iijyniin 29 xyrter—Kiurov baihan baina.

Toomskodoxi tipografiin unahanai hyilde, Sergei Miroonoviç Kiurov bolbol niu-saar Kavkaz oşohon baina. Ende öerlingee revolycioonno xydelmeriingee yrgelzelyyne.

Kavkazda Soveed zasagijii

baiguulxin ba bexizyylxin ty-loe 1917-1918 onuudta, Vladi-kavkazda Sergei Miroonoviçin jabuulhan ugaa jixe temeselijii gurbadaxi zaalai olon toonoi dokymeentnyd xaruulna. Soveedydei xojordoxi Byxerossiisoo sjeed ba Oktiaabr'ska socialisti revolyciye tuxai Sergei Miroonoviçin dok-laadii toliologdohon gazeedy-dii ende xaraxa baina.

Myzein dyrbedexi zaal—1919-1920 onuud. Ende xadaa Aastraxanska xizaarai Vojeene-Revolyucioonno sag zyriin Komiteedei tyryylegşin poos-to do Kiurovei aazaljabuulga tuxai xeleghene.

Aastraxanş bolbol sagan-gvardeiske baandanuudaar ba interventnydeer xryielegdeed, ton xynde sagijii ynger-geze baigaa. Iyyde—Troocki tolgotit predaatelnnuud xadaa Aastraxanijii daisanda ygeşii duradaxan baina. Sergei Miroonoviç xadaa 11-dexi armiiin Revvojensovedtei xam-taran, trockii predaatelnnuud talska direktivijii buru-şaan esergyşehen baina. Aast-raxanijii byxii xyşeer xama-galxa tuxai, egeel xatuu poliitiko, esestee xyrter temesel jabuulxa tuxai Leeninei zaabariijii Kiurov bolbol xyn-deteleer dyrgene.

Tabadaxi zaal soone menşevlig

Gryzyde Soveedydei oronoi polpreedei tuşaalda 1920-1921 onuudta Kiurovei aazaljabuulga xaruulagdana. Mynөө myzeide tabiaatai, Leeninde bişehen gurban bişeggyd soogoo Sergei Miroonoviç bolbol Gryzyiin menşevig pravitel'stvin kontr-revolycioonno politikiijii buta soxino. Myn ende, aradai daisadai—trockistnuudtai, Sergei Miroonoviçin xaira gamgyi temeselijii xaruulhan intereesne dokymeent eksponirovalagda-na. „Kommunist“ geze teerske gazeedte, 1921 onoi fevraaliin 10-da toliologdohon, gazeedne otçood xadaa BK (b) P-iin negedeggeer vladikavkazska oblastnoi konference deere, nyxer Leeninei platfoormijii xamagaalan, profsojuuzuudai yrgge tuxai nyxer Kiurovei doklaad xehenijii xelene. Konference deere, Troockiin tezişii xamagaalza, trockistnar yşe xelehen baina. Preeni-nyydei hyilde konferencein diilengi oloniinş (168-xynhoo 160 xyniinş) nyxer Leeninei platfoormodo negedehen baina.

S. M. Kiurovei 1921-1925 onuudxai azabaidal ba aazaljabuulxin bakiinske yje xadaa VI-daxi zaal soo xaruulagdana. Olon toonoi dokymeente-nyd bolbol Zakavkaziin respublikijii Zakavkazska fede-racatai negedexiin tyloo, neeftiin tyloo, azaxiin front deere Leeninei ba Staliniin direktivijii bejelyylxin ty-

loo, Kiurov jabuulhan temese-liijii eli todoor gerşelen xarunla. 1926 ondo, BK (b) P-iin 14 dexi sjeediiin hyilde, parti bolbol Kiurovii xariusaalgatai şine xydelmeride Leeningrad elygeene.

Trockiis-zinovjevskoo baanda bolbol paartida raskool xexijii ba leeningraadska partiina organizaaciijii Leeninske - Stalinska CK-haa tahalaxijii hedehehen baina. Trockiiis-zinovjevskoo predaatelnnuudii butasoxiixin tulada, paarti xadaa Kiurovii elygeene. Amaraxa ba esexijii medengyi, xyşe ba bejee gam-nangyi, Sergei Miroonoviç bolbol paartiin daisadai xaira gamgyi temesel jabuulna.

Dokymeentnyd—1926 ondo XXII-dugaar gybeerenske ba onso raioonno partiina konferenceenyd deere Kiurovei xelehen ygenyid tuxai, „Leeningraadska Praavdada“ toli-logdohon otçooduud, xelexee beledxehen ygenyideinş teziştei blok-nooduudainş listoo-guud, fotografinuud, kartiina-nuud—eseggyi bolsëvlig, talaantata organizaator, aguu jixe Staliniin ynen soraatnigai oobrazijii ton eli todoor xaruulna.

Leeningradaxi bamyn ooblas-tiin şine yiledberinydei baril-ganuud—Voolxovstroj, Belomorkanaal, Xibiinogorsk goorod (mynөө Kiurovskoe)—apatiitov azyledberiin ceentr, —ede by-xii xadaa Sergei Miroonoviçin sexe xabaadalgataigaar jabuu-

lagdana. Kiurov bolbol guud ba zavooduud jabana. Şine barilganuud re, şine stolovinn, şine voodoi, xydelmeriingee bairin neelge deere, Miroonoviç sag yrgelge dadag hen. Xaa—tere xadaa xydelmeriingee inzenerne - texniçeske merilegşedii entyziş zebsegledeg baigaa.

Xydelmeriingee bolbol vijii ali zergeer duralda. Industrializaaciin froont tuiladaghan şine tuxai xeerledexejee xyşed bolbol xedit şineen taigaar jaaraza oşodog Kiurov elygeehen xed bişeggyd ba beleggyd eksponirovalagdan baina.

Hyylei xojor zaalnuud urna. Xynde geegdelhe dal ba şanalalta bişee organizaacanuudai xyşedhe elygeegdehen guudijii zyrxoo xaraza bolxoggyi baina. Inag, byxii soved araxi xyndete S. Miroonoviç etigegdeneggyi. Ene gazaabaidalijii ygeixehen aluursadta zybyrxel gutalgaar zyren dyren.

Xeden million xynny bolsëvlig—revolyucioonno todo, bajan azabaidalijii intereestelgeer yzexe. Staliniin xelberiseggyi Sergei Miroonoviç Kiurov jaza temesedeg ba ilax-tereendel adaliar ba ilaxaza huraxa baina.

Udaarnig ybegen

Muxar-Siberei aimagai, Sutaïn somonoi, Kaarl Maarksai neremzete kolxoozoi çleen, 69 nahatai ybegen nyxer Sanzaragšijn Cerengarma gegse malazal deere 1931 onhoo xoışo tahaldalgyi xydelmerilene.

Malazalda exilze oroxodoo, øerlingeø xariuusalgaa doro 200 tolgoi xonidilji tuşaaşa abhan jym. Tiigeed, nyxer Sanzaragšijn xaruuhala baihan xonidhoo negeşji xorolto boloo-

gyi baina. Mynøe xonidiins 800 tolgoi boloo. Tedenei xonid xadaa tobir targan baina. Kolxoozoi erxim xonişon Şanzaragšijn 1938 onoi garhanhaa xoışo mynøe xyrtter 300 garan azalta yder olhon baina. Ene kolxooznig xadaa şanga şadaltai ba kyltyyrne azabaldaltai bolhon baina. Zişeelxede, individyaaşna xereglelgæde 10 garan tolgoi maltai.

Şoldonoi.

Maliins dulaan bairaar xangagdaagy

Xori. Dunda-Xudanai Vorosillovoi neremzete kolxooz bolbol xamta deere 1665 tolgoi eberte tomo maltai baina. Tiigeed, mynøe ede malnuudiins tipovoi dulaan bairaar oroidoo xangagdaagy.

Mynøe, taban zuugaad hubai malai baixa nege baira ene zuna bariza exilhen ba barilgaşadai brigadada 5-6 xydelmerişedilji tabihansji haa, ede xydelmerişedøe høergens ondoo xydelmeride jabuuldag baigaa. Tereen deerehe, ene bairan mynøe xyrtter barigdaa dyyreedyi baina.

Ene kolxoozdo malnuudai izolator barigdaagy baihaa gadana, mynøe dulaan baihada tedenee xaaxa xaşaa gyi baina. Myn, tugalai ba i r a g e z e myrtel jymmegyi (oroidool 60-70 tolgoi tugalai baira haja tyxøereze exilee).

Tus kolxoozoi tyryylegse nyx. Namsaraajev bolbol malai ybelei baira beledxelge bolbol ton şuxala zorilgo myn geze medebeş, tereende xaışa xeregeer xandadag ba barilgaşa samotioogto naidaad, amarxan huua baina.

Bat.

Staalinska ustaav xazagairuulna

Zede. (Manai speckoorhoo). Derestein somonoi, Kaarl Maarksai neremzete kolxooz (tyryylegşens Xanduujev) ene zilde 22216 ceentner ybehe sabşaza abxa plaantai baihan aad, araşan geze 12920 ceentner sabşaza, valovoi sboorogoo plaanişji 58 procent dyyrgehen baina.

Ene kolxoozoi ybehe sabşalgiin plaanişji dyyrgeegyn gol şaltagaaniins gexede, egeel tyryyn—kolxoozoi xytelberilegşed bolbol xydelmeriin xysişji zybeer emxidze şadaagy baina. Myn, ybehe xurialgiin yişede xygydelei jaasli baiguulaagy deereheens, бага yxi byydtel exenernyyd xydelme-

ride jabalsaagy baigaa. Tiigeed, kolxoozoi tyryylegse Xanduujev gegse „xydelmerişed dutuu“ gehen „şaltagaan“ urdaa bariaad, 200 gektaar sabşalangaa sabşaza abangyigøer xajahan baina.

Gadana, kolxoozoi tyryylegse Xanduujev bolbol xenişji zyşøøelgygeer, 65 gektaar sabşalan Yyst-Xiaagtiin neeftibaazada xudaldaza, xydeø azaxiin arteeliin staalinska ustaavişji bydylygeer xazagairuulba.

Ede uşarnuudhaa bolzo, kolxoozoo malnuudilji ybeheer xyşed xangaagy baina.

C. Zimbeejev.

ZURAG DEERE: Xoito-Baigalai raioonoi Dyşkaaşanska burguulida arifmetikiin yroog bolzo baina.

Çernooovi foto.

Socialiis malazalai xysete xvgzeltiin tyløe sorevnovaani yrgeneer delgeryylje!

Bidener, Zakaaminal aimagai malazalai xydelmerilegşed bolbol feermiin erxilegşenei, zooteterinaarna specialiştnuudai soveşşaaani deere suglarza, malazal deere socialiis sorevnovaani yrgeneer delgeryylji urialza, oronoigoo byxii kolxoozniguudta xandahan, USSR-ei Xaarskovska ooblastiin, Xoteenske raioonoi kolxoozniguudai iniativiişji xyşed demzenebdi.

Bidener—zootexnigyyd, veterinaarna xydelmerilegşed ba feermiin erxilegşed bolbol socialiis sorevnovaanida bultadaa orolsozo, iimenyyd uşalaganuudilji øøhedteø abanabdi:

1. Malazalilji ydxelgiin gyrenei plaanişji kolxooz byxende ba byxii aimag dotoroo amzaltataigaar dyyrgeş.

2. Ene zilde feermenyydei tyraaşna ynieen byxenhøe, dunda zişeegeer, niutagai yyltere i ynieenhe 1000 litr hy haaxa, harlag ynieenhe—800 litr ba xainaghaa—1200 litr hy haaxa.

3. Fermentyyde eberte tomo malai tynnydişji byrin ondo oruulxa ba niutagai yyltere 1 nahatai бага malai amidin şignyyrişji 100 kilograamm xyrgexe.

4. Ene zilde unagalhan gyrenyydei tynnydişji byrin xaruuhala abxa. Negeşji gyvji hubairuulxagy. Oroondo oruulagdaxa byxii gyvdişji ybelens tuxai bairada baigaxa ba hainar edeelylylxe, belşeerde gargaxagy.

5. Xoninoi tovaarna feerme deere 100 exe xonin byxenhøe 135 xuriga abxa, xonidilji namar orondo oruulgada erlimeer beledxexe ba terenilji zişeeite hainaar yngergeş, negeşji exe xoni hubairuulxagy ba plemennoi xusanuudilji byrin xeregleş. Xonidoo tobir targaanaar ondo ruulxa. Tomo xonin byxenhøe 2 kilograamm nooho abxa.

6. Aimag dotoroo, dunda zişeegeer, gaxain feermenyyde, xi exe gaxai byxenhøe 12 por-

Soveşşaa niin prezidym.

Feermiin erxim dojaarka

Xori. Doodo-Xudanai somonoi, Vorosillovoi neremzete kolxoozoi feermenyydei negeeniins bolxo, 300 şaxam maltai hy—tovaarna feermede 13 dojaar anuud xydelmerileze baidag. Ede dojaarakanuudai dunda, øerlingeø xariuusalgata xydelmeride hainaar, xandaza, socialiis malazalilji ulam xygşøøeştiin tulada temesedeg dojaarakanuud yşøen bişe bil baina. Zişeelxede, Radniin

Amagalan bolbol 17 yniee tyryylxe baihan aad, mynøe 17 ynieege tyryyleze, tynnydişji byrin hainaar ondo oruulxa baina. Myn, nyxer Radniin bolbol hy ba tohonoigoo plaan ylyybşelen dyyrgeşed ba feermede xydelmerilexeteşee xamta polivoi brigadada xydelmerileze, yderelgeø noormilji ylyybşelen dyyrgeşed baina.

Batazaapov.

Malai ybelzelgede beledxel hula

Jaruuniin aimag soo ene ziltoosto uhan orohon baina. Iibe deerehe, Jaruuniin aimag soo malai xool jixeer dutaxa bolood baina.

Gadana, malai dulaan baira zootexnişeske zaabarluudai johoor barixa jabadal kolxoozuudta muu jabaza baina.

Uşar iimehe, aimagai, selsoveedydei ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol malai tezeelişji xyşed beledxeltiin ba zootexnişeske barilganuudilji oiriin ydernyyde dyyrgeştiin tulada anxaralaa tabixa johotoi. Tariaanai soloomo bolbol malai bydyyn tezeel boldog. Timehe, kombainaar xurialgdahan poolinuud deere tariaanai negeşji soloomo xeregleşgi xaxagşylin tulada, xemşeenyydişji abxa xeregeti.

C. Nomtiin

Zootexnişeske barilganuud tahaldaltai

Xoriin aimagai, Deede Xezengtiin somonoi kolxoozuudta malai ybelzelgede beledxel xangaltagy jabana. Uşarans, tus somonoi „Zurgaani zam“ kolxooz bolbol ene zilde 100 tolgoi gaxaida ba 500 tolgoi xonidto dulaan, zootexnişeske barilganuudilji barixa plaantai baigaa. Tiigeed, mynøe deere de bairanuudilji barixahaa baitagai, xeregleş modo g. m. materialnuudilji oroidoşji beledxeggyi baina. Tus kolxoozoi malazalai bairanuudai bairilgin brigadiin brigadiir Samdan Sanziin bolbol xydelmeride ton xaışa xeregeer ba xariuusalgagygeer xandana.

Myn, „Manai azal“ kolxooz bolbol malai zootexnişeske barilganuudalga plaanişji arai-

xan geze 40 procent dyyrgehen baina.

Teed, mynøe oktiaabr yni garaa. Malnuudilji dulaan bairada oruulxa sag byri le oro bolbo. Uşar iimehe, ede kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol malnuudilji bairaar xangalgada şuxala anxaralaa tabixa uşartai.

Gadana, aimagai gazartariaalangai otdelei ba selsoveedei xytelberilegşed xadaa malai ybelzelgede beledxeli xydelmerişji darii haizaruulxin tulada, erid xemşeenyydişji abxa ba zootexnişeske barilganuudilji tahaldulxin ajuulda xyrgen zemeti niurnuudta xemşee abxa johotoi.

OŞON.

ZURAG DEERE: Niizne - Angaarskadaxi „Xojordoxi tabanz 1“ kolxoozoi staxaanovcuud nyxed A. N. Şaangina ba P. I. Ganiukina bolbol tarbagana agnuurida jabana.

Çernooovi foto.

BLIIDMANEI MEETODYVD XEREGLEGDEZE BAINA

Narkomvoodoi xytelberide şurgan orohon, aradai daisad bolbol uhan zama transport deere aşalga-buulgalgiin xydelmerişji mexanizaacalaxa jabadalilji xeden udaan sagai torşo soo alibolxoor haatuulhan baina. Tedener bolbol şine teexnişji delgeryylen xeregleş jabadalilji sabotiirvalhan, antimekanizaatorska hanalilji taraahan, mexanizmuudilji gemteehen, tedenilji zaalhaanş zailuulhan baina. Trockii s-buxaarinska bandiduudai hyidxelei xydelmeriin gemeer uhan zama transport bolbol aradai azaxiin xozomdongi halbari bolhon baina. Mexanizmuudai paark dutamag xeregleşedeg baigaa.

Vreditelske xydelmeriin rezyltaadta oborydovaniin jixenxi xubin ton zadagai baidalda oruulagdahan baina. Narkomvoodoi xytelberide staalinska Narkoom nyxer Nikolai Ivaanoviş Jezooovi orohonhoo xoışo erxim xyndeydi—staxaanovcuud ba udaarniguudai aktiivnoştyzgeeggygeer urgahan baina. Staxaanovska—bliidmanovska gaixamşag xydeleøn bolbol aşalga-buulgalgiin xy-

delmerinydyte yndeheørens xubilalta xehen baina. Nyxer Bliidman bolbol 20 garan racionalizaatorska duradxaalnuudilji xehen ba leentoçne transportoor deere azalai byteøeşji ças soo 720 toonno xyrgen baina. Bliidmanei meetod bolbol eneenei urda tee baihan vreditelske xizaarlalgiin „teoriilji“ buruudxan unagaahan baina.

Xeden olon poortnuud,

Dnepropetrovsko paroxoodstvo—41,2 proc. baihan aad, 54,4 proc.

Zapadna-Sibiirske ..... 33,2 proc. baihan aad, 52,3 proc.

Dnepropetrovskie poort ..... 54,8 proc. baihan aad, 73,3 proc.

Kybeşevske poort ..... 30,3 proc. baihan aad, 45,1 proc.

Nyxer Bliidmanei meetodydyişji xereglen, paroxoodstvonuud, poortnuud ba priistaninuudai staxaanovcuud bolbol aşalga-buulgalgiin xydelmerişji mexanizaruulxa talaar, ene zilei iijyili harada yşøe byri erxim pokazaatelnuudilji tulaan baina, gebel: Dnepropetrovskie poort—81,2 proc., Leeningraadska priistenei—81,4 proc., Leeningraadska xudaldaana poort—

paroxoodstvonuud ba priistaninuud bolbol aşalga-buulgalgiin xydelmerinydy deere staxaanovska meetodydyişji delgeryylxe ba tereenişji mexanizaacalaxa xeregete bogonixon sagai torşo soo goritoi amzaltanuudilji tulaan baina. 1937 onoi xitzişeeled yzebel, 1938 onoi tyryyşin xaxadai torşo soo ene xydelmerinydyişji mexanizaacalahanai procent iime baina, gebel:

60,4 proc., Mariypolske poort—80,4 proc. g. m.

Bliidman şingieer xydelmerilexe gehen, staalinska narkoom nyxer N. I. Jezooovi urial bolbol voodniguudai dunda jixe xaluunaar ugtagdahan baina. Mynøe yjede nyxer Bliidmanei meetodydy xadaa gansal uhan zama transportiin byxii poortnuud ba priistaninuud deere bişe, xarin aradai aza-

xii byxii ootraslinuud deere delgeryylegden xeregleşede baina. Hyylei xaxad hariin torşo soo zam xarilsaanai narkomaadai, Narkomiazproomoi, Soveedydişji Dvorecei barilgiin, Glavsaxarai, Glavzoolotin, Glavsevmorpytiin, Metprojeektiin ba busad organizaacanuudai tyløølegşed bolbol Bliidmanei meetodydyişji tanilsahan ba tedeenei zarimuudans Bliidmanei meetodydyişji praktişeska xeregleş exilhen baina.

Aavgustiin 3-nai yder, USSR-ei Sovnarkoomoi dergedexi Ekonomsoveed bolbol Bliidmanei meetodydy tuxai asuudalilji xaraza yzeş xezuraa, JSSR-ei Narkomvoodoi jabuulhan xemzejabuulganuudilji haışaahan ba ede meetodydyişji xeden predprijatnuud ba barilganuud deere delgeryylen xeregleş xemşee abxişji busad narkomaaduudilji uşalgalhan baina. Ende hajaxan xynde azyiledberiin Aradai Komissaar nyxer L. M. Kaganoviş bolbol xynde azyiledberiin 25 jixe predprijatnuud deere Bliidmanei meetodydyişji xereglen delgeryylxe talaar, narkoomoi dergede operatiivna gryppe baiguulxa

tuxai prikaaz gargahan baina.

Gebeş, uhan zama transport deere aşalga-buulgalgiin xydelmerinydyişji mexanizaacalaxa jabadal xaxaanagy hain jabana geze xeşeleze bolşogyi baina. Antimekanizaatorska hanalnuud yşøe xyşei zailuulgadaxa y. Ende-tende şurgaad baihan ba yşøe eliryylegdeeggyi baihan, aradai daisad bolbol øerlingeø buzagai hyidxelei xydelmerişji yrgelzelylyheer baina, zarimdaa manai mexanizaatornuud, staxaanovcuud-gryyşçigyyd bolbol zarim xytelberilegşedei dal-diin esergyşelde dairaldadag baina.

Ijyili harada Odeeske poort deere doloon transportoornuud 296 ças xydelmerilehen, 4,912 ças xydelmerilengyi baihan baigaa. Moskovsko Oosko paroxoodstviin Paavlovo priistani deere plastiinoçna transportoornuud miil orxigdohon ba aşalganş gaaraa jabuulagdahan baigaa.

Seeverne reçnoi paroxoodstvo deere Bliidmanei xydelmeriin meetodydy xeregleşedenegyi. Xersoonoi priistaninydy deere (Dnepropetrovsko paroxoodstvo), Mekenzeen „geze xojor trans-

portioornuud biş, gebeş, priistanilji xytelberilegşed bolbol aşaaşji garaar aşaxada deere geze toolodog baina.

Ukrainada zagoternoo, Sojuuzploodoovoşş ba busad organizaacanuud bolbol bliidmanovske meetodydyişji toodoggyi jabadal gargadag. Mexanizmuudilji xadagalan xaraxa, gryyşçigyydei brigadii emxidxeş jabadalda yşøe nelieed jixexen dutuu dundanuud biş baina.

Partiina, soveed ba azaxiin organizaacanuud bolbol namarai şirelgiin asuudalilji darii şuxalaşalan jabuulxa, amzaltatai dyyrgeş ba mexanizmuud, sydynenydyde remoontdo beledxexe johotoi.

Paarti ba praviitelstvo bolbol uhan zama transportdo tusgaar jixe anxaralaa xanduulna. Uhan zama transport bolbol yder jireş byri yşøel şine şine amzaltanuudilji tulaan. Staalinska Narkoom nyxer Nikolai Ivaanoviş Jezooovi xytelberide doro, manai voodniguud bolbol uhan zama transportilji SSR Sojuuzaradai azaxiin tyryy halbarinuudai negen bolgoş baina.

I. REEXES

